

1. ašde křpřp ənspa:ruər zit bmtse baŋe
2. miŋkamə:ə:ʃ ʃde blum. gōn gi:ətř
3. te.əŋsvə:ə:ř spmtse alemt nəgmar meŋ məsinəs
4. spřtř řən zov:ə və:řek
5. updət sřp kre:əŋ.zə bəřxməłtřbro:t - bro:t =
roggebrood - stutē (n stutř) = wittebrood enz. -
ř kre:ntřpuegə = een krentebrood bij geboorte
6. ntřmərman hevř splmtər m də vřŋər
7. n sřpər liřŋ zin(ə) lřpř of
8. m di fəbřik ʃs nřks tē zř:n
9. kum ʃs hi:ə miŋkřnt
10. geřō.n s vi:ə gla:zř bi:ə - glasis
11. brəŋ ō.n s tve.: kilo. zure: kə:řp
12. řept meřsin vi.vřp dri liter vin upədřaŋřŋ
13. hř:j vəl miř meřŋ knapəl slō:n
14. kəpsřn kni. əzime
15. fastř:əmmt vət nitfələ me:řvi:ət
16. řk břn bliř dək niřmeřan (e:ə) meřəgə:nə břn
17. řkhept niřəđə:nə hə:ə
18. vi heft əđə:nə (hř:j) đen də:řaŋkump
19. spmə(kəp) - spməvəp - řa:gebəl
20. pətə - māsə - baŋə - veide - padəstu:l - he:əgə -
křkər - řymđər (pənəvə:geł)
21. di ke:řl ma:řŋ đe:lə ve:řvəlt antfeřtř
22. řk řəl u kra:łtis (kra:łxis) ge:m.
23. əřlə.n t lət fələ olde řkə:řpř slo:přp
24. řeptəm řřəbetř
25. ge:f miř tve.: bre:đə stime - bre:đər - mbřeřstř
26. dət standbe:łt sti:řər niřme:řə
27. di ke:řl hevən lə:m. əzř přms (kənin)
28. də dy:vəl ʃs nit m. (mđ)hə:məl əble:m.
29. də řku:lkrđər bmt mədə me:řtər (meřstər) nə.
də ze. əvest
30. řkan təř nit kə:m. və:řəđaklō:ə břn
31. də bi:řtř đřŋřkt (zupt) gra:ř řř.nma:l
32. hiř kaniř gō:n vərəřŋ hiř hevř ze:řřp hals
33. řtek řřn řtel řndən bəřəm
34. ne: mədə ke:řgəłs vət niř me:řřepəłt
35. heř kebu al tve.: ke:řrər:řpř
36. di pa:řə řřniřřipe đər zřt nəgən viř přtə m -
tklukkřs
37. řř bmt fut nə:řfelt - řfelt = *woeste grond -*
tla:nt = bouw- en weiland
38. řřfəm e:ř:řt řin gelt heləpř upma:řŋ
39. hř:j zalt nə:řt ře:řrə (viř) brəŋ.
40. zřřđəhełeftə řandə mełekuit
41. də man mat řin vřuwe bəřřa:řəm.
42. mt kəna:l zvə:m. ʃs gəvə:ələk
43. hiř hefełe pře:řis əmdatə řta:řək ʃs
44. vřj mat də:ə đəhełeftə řanhəm. ən i(ly) đa:đđər
hełeftə
45. hełəp ʃs đəbərə vřvə:řř - đə bəđəřtə:
46. đə:řŋŋ meřsəlar ʃřə. veř əřnəslakə
47. řř sprřŋkt əm tfe:řřtə və:řn vėđřřřap (-sřřp)
48. də bə:mkvə:kər zalř bə:m əntř
49. đū. e:řəřtrə:m ʃs đřřtə - đə řřnřstərs = *de luiken*
50. tba:řnt tē lř: və:řđə kərəkə - třs řespər =
werkpauze ± 16.00 u.
51. bəđəřpři - křkəđřl - řyspřə:řř - řtřbřsřđ -
meřřtrə:řř - m brəgřn řme:řn
52. di vřuwe heftə:řə of lō:tř knřpřp (-řin hə:řə)
53. řin va:ř heřəm zes řə:řə nə. řřu:lə lō:tř gō:n
54. řkheřtəm əvərə:nə əm zo. la:tə laŋks tva:řtər
tə gō:n
55. řa:lə ve:řəzř di zi:ř nitfələ m đřsə řtre:k
56. kə:lřə (řtin.) pətř bmt nit fələ ve:řt
57. də řřitər řtit biřř:əmmt - bi:řn he:řt
58. řme:řt ʃs nəř tē kəłt əm tē balř
59. di ke:řsə ge:řən hełđər řřt (nitvə:řə)
60. hř:j trək tpe:řt ən. řtat
61. tu kvami hi:ə ələk (alə) řv:řə nə.đə kə:řmřə
62. də pətər ze:ř dat đ.nzř li.vř he:řə vulma:křřs
63. i za:řŋ mi və mari ze:řđř nřks (te:řŋ. mi:ř)
64. də řvələřs zalt gəuwe:řřku:m.
65. gə:ř řanda:řə nit kə:řtř
66. et ři uk gra:ř kē:řə
67. řine mō.tər ʃs kəpət hiř zřt fastə
68. třřnən varm. đəgəvest ən třřnən zəřtř əmmt
69. đət řřřřn ləp vřlō:tə řř:řtə (řř:řtə) - vřlō:tə
bi:n.
70. đər řřn bast řndə kənə
71. řk vəl đədə pōřt əm břiřbrařt
72. kəpřn amin hatə
73. řkanit meř řřŋvi:řə mē:řřp əmeřō:n
74. nə. řřřřřřt řpənə vř:j tpe:řt řv:řđə ni:řə kərə
75. řk heřəm bə:řřn kə:řs vānvə:řn mřřađ
76. də zənə řān. kə:məŋ řř (heř) uk řoldə:řəvest
77. vė:ř gř:nən vā:řŋmā:kər tē vūn. - mbo:řŋ
78. di rə:řř hept laŋə də:řn s (řtekel)
79. řk gəłə:ř đər řřn və:řt řān
80. tkřmtřn vāř đō:t řv:řřřřt křn. đə:řpř
81. řin v:řřn ən řin đř. lō:př
82. đət křnt vānə:řə řřmeřř mā:nřnō:t břřəgə:n
əm břaməłs tē plāřŋ
83. đər řřn řpōřt (řre:) řāndi ləđər
84. hř:j řřre:řvřřp hat
85. də mē:řřp řvəřřř niřa:řđəs əs geltən řřřđřm
86. řř heptř munt đřvə:ř vān. đəřt - řř heptř
đřv:řgř munt
87. di vėg ləp křřm třřř əmveg də:řlāŋəs
88. řkəř řv:řđə kləřnə nřaməřřn
89. m buk řřřřřřt mē kəřtə
90. řin řřřřn vāř kōt mār gřpř - řin vāřřn
91. řndə řřa: řřt bəřtə
92. ən řřlātər mat gřt kən. miřŋ
93. řř.k ʃs nə. min. hu:řt
94. kvə:t nit və:řkəřm řř.řŋ mat
95. nəŋkōłđř kėłđər ʃs gřt řv:řt bi:ř
96. řk mřsə əřřblū.đřřřŋ əm əntə řta:řəřŋ
97. řk mat e:řs řřřř m. řtal křřřn
98. min břv:řř vāřřy.
99. də mełəķbu:ř heřən gřv:řt řřt - đə mełəkři:đər
100. di kə:nəmełək řř đān ən řř:řə řř.řtəř đəme.
(đəmet) və:řamə
101. vřj řv:ř di pətə m. řv:ř vřl kə:n. mā:řŋ
102. đər valt nřks vānəm tē zřřŋ. - řv:ř:řə (pəřis)
103. hř:j kām t nə:řt nəmənřtə tē lā:tə
104. m řta:ři bmt vř:řpřřřđə bā:řŋ. - řřřř
105. đā:řři də:řřp tē đřřřŋ

106. *nyku:værn hept zæn stak yandë bragöva:rn*
(*ovöva:rn*) - *ya:rn* = *varen en rijden*
107. *i matë ö.nzë val is ku:m. kiljñ*
108. *hi:j is van zoolë äku:m. metjen zak (by.l) vul gelt*
109. *di dö:rë is yan bökpholftëma:kt*
110. *ej gëtrouwde yrouw (gëtrouwt vif) mat ka:n. ne:jñ*
111. *ik hep hi:e gröeseze:jt mar tuas gfn gut zot*
112. *dë bröuwër zeg dat. nögte dy:ris am të bouwip*
113. *bakñ - i:k bakë - ijbakt - hi:j bakt - baktë - vj bakt - i:k bakñ - i:j bakñ - hi:j bakñ - vj bakñ - vj heptëbakt*
114. *bi:n - i:k bi:dë - i:j bit - hi:j bëet - vj bit - bi:(dë)vij - i:k bë:t - ik hepëbë:dñ (hep ëbë:në) - bë:dñ zi vk*
115. *tis klein mar fein*
116. *i:j ka:nñhi:ë sier kri:øj. updë marëk*
117. *hi:j hefözeg datë än mij zal dë.ñkjñ*
118. *dë mëit zë: dathi gelikhat - dë ma:gt*
119. *dër va:dñ vif pri:zë*
120. *under den skëlbo:m lgt föelëköl*
121. *tua:tër zal drekt kökñj ët kökt al*
122. *të:j is nogrÿ:n tişnog mar paşëmë:jt*
123. *majumë:zë ma:ktzë mëdë dö:rë van.ëi*
124. *dat bë:mpin zal dö:ë slëX (vilñ) gry:jñ*
125. *mpešto:r r hef gujë (gujñ) vin*
126. *ö.në öldë hys is övëbra:nt*
127. *dë melak spēit yt.ir vunde ku.*
128. *dë kæstër (kæstër) den lat - kry:s - kry:zë*
129. *dë bë:më vandë kö:rë by:ëgt dö:ë under tgeuXt*
130. *dë tue. dytsers (pupip) kwam. nö. bytn*
131. *zëptëm bunten blouw ësla:gg*
132. *tÿet (nat) is vat danë - flouw (laf)*
133. *dë snij lig dikë*
134. *tis he:lanë ële:më dak u ëzin hebe*
135. *kampip vöt nu he:mö:lën ni-jë stat*
136. *dün - i:k du.ët - i:j du:t. - hi:j dët. - vj du:t. - i-ly. du:t. - zj-j du:t. - i:k dö:ët - i-j dö:dnt - hi:j dö:t (dö:t) - vj dö:dnt - i-ly. dö:dnt - zj-j dö:dnt - dö:dikda:t - dö:rët mar - dö:dñzët mar*
137. *dö:ppñ - dö:pjA:rëk - dö:pfunt - dö soldö:tn*
138. *dö:spñ - hi:j dëst - hi:j dö:spñ - hi:j heyödëst*
139. *bm. - i:k bmë - i:j bmt - hi:j bmt - vj bmt - i-ly. bmt - zj-j bmt - bmtë - bantë - ik hepëban.*
140. *Lokale landmaten : bänder = 1 ha - ru: = 1 a - madë la.nt = 1/3 ha - sXepël la.nt = 1/10 ha - spmt la.nt = ? - dagvarëk = 1/4 ha grasland*
141. *Lokale waternamen : dë yëXtë - dë beke - dë ro.kër beke - tkona:l - dë mœ:Xis - dë mintis - ëtë.ëstë gat - stui:dë gat - ët daëdë gat - nytlo:p - nha:m.plas*

Andere vragen en inlichtingen.

1. *De naam van de plaats in haar eigen dialect : nhadñbarëg - m. hadñbarëg*
2. *De naam van de inwoners in hun eigen dialect : hadñbarëgër*
3. *Hun bijnaam luidt : hadñbarëgër strëpis*
4. *Aantal inwoners : 18940.*
5. *Taaltoestand : Tot de gemeente Hardenberg behoren nog : bra.Xtë, bra.Xtëryelt, klo:stërha:r, sipkëlo., ba:n.the.më, n majñbarëX, re:zë, difëlñ, latñ, slagha:rn, dë krim, tre:zërvnë, thi:mşevnë, himsë, nö:ilñ veg, ro:kë, koldern, şjela:nt ; het centrum is dë marëkt ; men onderscheidt nog : dëiërmarekt, thö:ft, dë du:slë, t öldë bus, nes ; men kent geen uitdrukking als : ik ga naar de stad, waarmee een bepaalde stad bedoeld wordt.*
6. *Zegslieden : 1. A. Waterink, 70 jaar, hier geboren, landbouwer ; heeft hier altijd gewoond ; V. en M. van hier ; spreekt meestal dialect. 2. H. Breukelman, 55 jaar, hier geboren, bloemist ; heeft hier altijd gewoond ; V. en M. van hier ; spreekt meestal dialect. 3. H. Jansen, 52 jaar, hier geboren, winkelier ; heeft hier altijd gewoond ; V. en M. van hier ; spreekt meestal dialect.*